

„Lenyűgöző olvasmány.
Történelem, humor, szerelem,
titokzatosság és egy csipetnyi varázslat.”

– Elise Hooper, író

A házasságszerző tehetsége

LYNDA COHEN
LOIGMAN

*finep
selection*

LYNDA COHEN LOIGMAN

A
házasságszerző
tehetsége

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2024

Ellie-nek és Adelle-nek

Nálam lehetetlen eset szembe sose jött,
Nekem az ilyesmi mindig könnyen ment,
Szinte percek alatt férjhez adok minden nőt,
Sőt... legyen akár parázna – vagy szent.

(Hello, Dolly! / I Put My Hand In¹)

¹ A *Hello, Dolly!* Thornton Wilder: *A házasságszerző* című darabja alapján készült musical, illetve film. Fordította: Galambos Attila.

ELSŐ FEJEZET

S A R A

1910

Egy házasságszerző ebben a furcsa, új világban

Sara tízéves volt, amikor sádchenként² az első sikeres akcióját lebonyolította. Egy hete volt úton a szüleivel és három testvérével. Călărași-ból³ a Balti-tenger partján lévő Liepajába utaztak, ahol felszálltak a New Yorkba induló hatalmas gőzhajóra. Amikor a part a köd miatt már csak elmosódottan látszott, a tizennyolc éves Hindel olyan zokogásban tört ki, mint egy csecsemő, amikor rájön a hasfájás. Bánkódott, hogy nem láthatja többé sem a falut, sem a jóképű udvarlóját. Anyjuk, akit idegesített a sírása, a hajót körülvevő tengerre mutatott, és kijelentette:

² Házasságszerző, házasságközvetítő (jiddis).

³ Orosz nevén Kalarash; kisváros Besszarábia (a mai Moldova) területén. A 19. század végén már a betelepült zsidók tették ki a lakosság közel 90 százalékát.

– Ha nem fejezed be a bőgést azonnal, bedoblak a vízbe. Megfuladsz, és felfalnak a halak!

A harmadosztályú kabinjukból, a hányástól bűzlő, szűk cellából jöttek fel a fedélzetre. Sara úgy gondolta, hogy a friss tengeri levegő majd jobb kedvre deríti Hindelt, de sem az, sem a kék ég nem hozott számára megkönnyebbülést. Miután eláztatta édesanyjuk összes zsebkendőjét, a szoknyája szélébe kezdte törölni az orrát. A szemhéja már szinte vörös volt és erősen feldagadt, de még ez a szenvedő, elkeseredett arca is szépnek tűnt. Olyan lány volt a bőre, mint a hullámok habja, a haja pedig selymes és csillogott, mint a méz. Anyjuk odasúgta Sarának:

– Keresd meg apádat, és hozd ide a zsebkendőjét! De gyorsan, még mielőtt a nővéred tönkreteszi a ruháját!

Sara örült a feladatnak, mert így egy kis időre megszabadulhattott a testvére nyomorúságának látványától. Nem tudta, hol találja meg az apját a nagy zsúfoltságban, de egyáltalán nem ijedt meg a tömegtől. Ahogy furakodott az emberek között, elhaladt egy fiatal férfiakból álló csoport mellett. Egy láda körül ültek, kártyáztak, aprópénzt tologattak és nagyokat nevettek. A legmagasabb fiú Sarára kacsintott, de az ő figyelmét egy másik, alacsonyabb társa ragadta meg. A többiektől néhány lépésre állt, egyedül, és elmélyülten nézte a tengert. Gondosan ápolt, vörösesbarna szakálla volt. A ruhája erősen viseltes ugyan, de láthatóan tiszta.

A kislány végignézte, ahogy leveszi a drótkeretes szemüvegét, előhúz egy zsebkendőt, és gondosan megtörölgeti vele. Lassan, óvatos mozdulatokkal csinálta, mint aki attól tart, hogy kárt tesz benne. Úgy fogta azokat a kemény, üvegből készült lencsüket, mintha egy súlyosan sérült madár szárnyai lennének.

Sara egy pillanat alatt mellette termett.

– Kölcsönadná, kérem, a kendőjét a nővéremnek? – kérdezte kedvesen. – Ő az a copfos lány, aki ott áll a korlátnál – mutatott Hindelre.

A fiatalember feltette a szemüvegét, de még így is hunyorgott.

– A korlátnál? Sajnos nem látok el olyan messzire. Nem a legélesebb a szemem. De, természetesen, szívesen segíték – válaszolta.

Sara azonnal melegséget érzett a szívében. Megtapasztalta már, hogy a legtöbb férfi a nővéreben csak a hibátlan bőrét és a ruhája alól felszülő domborulatait veszi észre. Otthon, az ő kis falujukban, minden tizenöt évesnél idősebb fiú azonnal ugrott, ha Hindelnek szüksége volt valamire. Kivették a kezéből a vízzel teli vödöröt, felkapták és a tenyerébe tették a szekerükről leguruló almát. Sara felismerte a vonásaikban az éhes farkast, és érzekelte a bizalmaskodó kézmozdulataikat. Ez az alacsony, vaksi idegen viszont egyszerűen csak udvarias volt.

Míg a férfit a hajókorlát felé kíserte, a fejük fölött úszó felhők közül kibújt a nap.

Sara lélegzete elakadt: a képzelete játszik vele, vagy tényleg jól látta, hogy a nővére szeméből aranyló fénysugár indult el a rövidlátó fiatalember felé?

– Aaron vagyok – mutatkozott be az idegen, aki igyekezett lépést tartani a kislánnyal.

Három hónappal később Hindel hozzáment a férfihoz New Yorkban, a Rivington Street kis zsinagógájában. Az épület tetején megtartott szerény esti ünnepségen farudakra akasztott villanykörték világították meg a vendégek számára készített, süteményekkel teli tálakat. Sara anyukája szinte mindenkinek elmesélte, hogy a legkisebb lánya hozta össze az ifjú párt.

– El tudjátok képzelni? – kérdezte a vendégektől. – Elküldöm zsebkendőért, erre egy vőlegénnyel jön vissza!

Néhány vendég hitetlenkedve ingatta a fejét, de a többségük mosolygott, vagy gratulált a frigyhez.

– Milyen klassz lányod van – mondták –, igazi áldás a családnak!

Amikor már minden finomság és az összes innivaló is elfogyott, Sheinkopf rabbi, egy strájmilit⁴ viselő testes férfiú, megfogta Sara kezét, és eldörmögött egy áldást.

– Mesélj nekem arról a hajóútról! – kérte. – Olyan sok férfinak van zsebkendője. Miért pont Aaront választottad? Miért éppen tőle kértél segítséget?

Eltelt egy kis idő, mire Sara válaszolt. Gondosan megválogatta a szavait, mielőtt kimondta őket. Mint amikor az ember a gyümölcsöket mustrálja a piacon.

– Más volt, mint a többi férfi. A többiek pénzben kártyáztak, de ő elhúzódott tőlük. Csak állt, és a szemüvegét tisztogatta.

– Aha. Szóval ő tűnt a legkomolyabbnak, a legműveltebbnek közülük?

Sara megrázta a fejét.

– Nem igazán. Nem komolynak látszott, inkább szegénynek. És a szemüvegtől egyáltalán nem tűnt iskolázottnak. Csak törölgette róla a foltokat, és hunyorított. Amikor Hindel felé mutogattam, a gyenge szemével nem is látta őt...

– Szóval olyasvalakit választottál, aki túltekint a nővéred külsején? Sara elgondolkodott.

– Részben. Talán – felelte.

Megértette, hogy a rabbi választ vár, de erről nem tud eleget ahhoz, hogy a jó kérdést tegye fel. Tudta, hogy az Aaronnal történt találkozás legfontosabb momentuma nem a megismerkedésük előtt

⁴ Zsidó ünnepeken hordott, hagyományos szőrmekealap.

vagy közben történt, hanem az volt, amit csak később észlelt. Nem akart hazudni a rabbinak, de nem tudta, hogyan magyarázza el neki a dolgot. Végül lábujjhegyre állt, és a fülébe suttozta.

Amikor leírta neki a vékony fénysugarat, amelyet észrevett, a rabbi nem tűnt meglepettnek, sőt, felcsillant a szeme.

– Ez a te elhivatottságod – mondta. – Még túl fiatal vagy, de idővel majd magad is megbizonyosodsz róla.

– Nem értem – válaszolta Sara. – Mire gondol?

– A fény, amelyet a nővéred és a férje között láttál, nem a nap kósza sugara volt. Olyan szemmel áldott meg téged az Örökkévaló, amellyel észreveszed a fényt, amit a lelki társak sugároznak egymás felé.

Ezektől a szavaktól vagy talán az apja által engedélyezett korty alkoholtól, esetleg a villanykörték fényének vibrálásától Sara lüktető fájdalmat érzett a fejében. A rabbi hangja olyan volt, mint a késő tavaszi eső: lágyság, de szünet nélküli és hosszan tartó. Amit ezután mondott, örök életére megmaradt a kislány emlékezetében.

– Te egy házasságszerző vagy, Sara Glikman. Egy sádchen ebben a furcsa, új világban.

MÁSODIK FEJEZET

ABBY

1994

Azon az éjszakán, amikor Sara, a nagymamája meghalt, Abby őt látta álmában, teljesen tisztán, élesen. Mindössze százötvenkét centiméter magas, kövérkés nő, kényelmes otthoni cipőben, fekete melegítónadrágban, kardigánban. Arca egy kicsit már ráncos, de még fiatalos, a „pezsgőszókére” festett haja pedig tökéletes, mint mindig. Amikor Abby felébredt reggel, az ő hangját vélte hallani: „Belehalnál, ha egyszer álmodban normális ruha lenne rajtam? Vagy legalább egy kicsit magasabb és soványabb lennék?”

Sara nagymama békésen ment el, álmában érte a halál. Mosolygott. Az éjjeliszekrényén halomban álltak a képeslapok, az ágya mellett a földön egy üres süteményes tál hevert. Élete utolsó napján jó nagyot sétált az Upper West Side-on lévő lakása környékén. Este még telefonon beszélt Abbyvel, és megemlítette, hogy áthívta kávézni az egyik szomszédját.

– Mrs. Levitz holnap tízre jön. Megígértem neki, hogy fahéjas babka⁵ is lesz, de nem szeretek kapkodni reggel, ezért már délután kisütöttem kettőt. Az egyiket félretettem neked a hűtőbe. Vasárnap odaadom, amikor itt leszel.

Abby meg is feledkezett a babkáról. Az anyja hívta őt a munkahelyén a szomorú hírrrel másnap reggel. Sara nem reagált Mrs. Levitz kopogására, ezért a szomszédasszony megkérte a ház portását, hogy nyissa ki a lakás ajtaját. Az előszoba sötét volt, teljes csend fogadta őket. Nem főtt a kávé, semmilyen mozgást, semmilyen zajt nem észleltek. Amikor meglátták Sarát, mentőt hívtak, de már túl késő volt.

Abby becsukta az irodai szobája ajtaját. Az arcán patakzottak a könnyek. Képtelen volt elhinni, hogy a nagymamája nincs többé. Tizennégy évvel korábban Sara otthagya a floridai, kényelmes nyugdíjas életét és New Yorkba jött, hogy segítsen a lányának felnevelni őt és a húgát. Telente, amikor New York szürke volt, és esett a hó, Abby többször is megkérdezte tőle, hogy nem hiányzik-e neki a strandolás. De ő még a leghidegebb, legzordabb napokon is csak mosolygott, megrázta a fejét, és azt felelte:

– Ti vagytok számomra a napfény. Egyébként is, ki akarná az én koromban belegyömöszölni magát egy szűk fürdőruhába?

A lány íróasztalán álló fotó Sara kilencvenedik születésnapján készült. A testvérével és a nagymamájával éppen koccintásra emelik a pezsgőspoharukat. Abby kibontott, hosszú, sötét fűrtjeivel ellentétben Hannah rövidebb, világos és feltűzőtt frizurát visel, amelyet egy szál virág is díszít. Sara szemmel láthatóan büszkén mosolyog a két unokája között.

⁵ Kelt tésztából készült, töltött, fonott kalács (jiddis).

Abby a képet magához ölelve próbálta meg felidézni nagymamája hangját, a beszédére oly jellemző akcentust, ahogyan a magánhangzókat kiejtette, és azt, ahogy az emlékeiben megőrzött régi dalokat dúdolgatta. Legutóbb két napja, a megszokott közös vasárnapi ebédjük alkalmából találkoztak. A mindenkit foglalkoztató új szenczáció, a Nichols házaspár válása természetesen Sarát is érdekelte, és megpróbált minden részletet megtudni tőle ezzel kapcsolatban. Óriási dolognak tartotta, hogy az unokája sikeres jogász, és rendszeresen faggatta őt az éppen aktuális ügyeiről.

– Ma olvastam egy cikket arról a színésznőről és a milliomos férjéről, tudod... Ti képviselitek a nőt, ugye? – A nagymama szeme úgy csillogott, mint egy csibész kölyöké.

– Pontosan tudod, hogy nem beszélhetek konkrét esetekről, nem oszthatok meg bizalmas információkat senkivel.

Sara egyetértően intett a kezével.

– Rendben, ne mondj egy szót sem! Van szemem, van fülem, megnézem és meghallgatom a hírműsorokat, és újságot is olvasok. Mindent tudok, amit tudnom kell. Biztos vagyok benne, hogy ők még távolról sem végeztek egymással.

Abby nagyot sóhajtott.

– Nem most mondtad, hogy láttad azt a friss cikket róluk? Ezek után hogy juthat egyáltalán eszedbe, hogy ez még nem egy lezárt eset?

– Nem hiszek el mindent, amit leírnak. Miért, szerinted minden igaz, amit a lapokban olvasol?

– Ezerszer megbeszéltük, nagy, hogy nem mondhatok el semmit, ami ügyvédi titoknak számít! Napi tizenkét órát foglalkozom olyan emberek ügyeivel, akiknek elégük van egymásból, és attól is irtóznak, hogy huzamosabb ideig ugyanabban a helyiségben tartózkodjanak.

Sara felállt a kanapéról, majd ismét teletöltötte kávéval Abby csészéjét.

– Teljesen felesleges ennyit dolgoznod, drágám. Az ő esetükben az egész hajcihő úgyis azzal végződik majd, hogy szépen kibékülnek, és együtt maradnak. Slussz-passz.

– Michelle Nichols a múlt héten háromszor is bejött hozzám az irodába! – mondta Abby.

A nagymamája rántott egyet a vállán, majd belekortyolt a kávéjába.

– Látom, amit látok, és tudom, amit tudok. Nem válnak el. Nyugodtan mondd meg a főnöködnek!

– Mondjam meg neki, hogy ez a nagymamám szakmai álláspontja?

Abby hallott néhány történetet nagyanyja házasságközvetítői akcióiról még azokból az időkből, amikor hajadonként, majd a háborút követően már fiatal anyaként vitt véghez a Lower East Side-on. Már legalább negyven éve nem űzte az ipart, de még mindig előszeretettel tartott kiselőadásokat szívügyekben. Kettejük viszonyában ez igen érzékeny pontnak számított. Abbyt, mivel egyedül élt, különösen az bosszantotta, ha neki adott párkapcsolati tanácsokat. Valójában ez volt az egyetlen kérdéskör, amelyben valaha is összezőrdültek egymással.

– Biztos nevetséges a számodra, de igenis ez a véleményem. Öreg vagyok, de a megérzéseim még jók.

Miután Abby nem válaszolt, folytatta:

– Azt is megérezem például, ha az unokám boldogtalan.

– Oké, nagy, fejezzük be! Felhőtlenül boldog vagyok. Minden rendben van velem. Szeretem a lakásomat, sok a barátom, és szerencsésnek tartom magam azért is, hogy tők jó állásom van.

– Az a szerencsés, akinek ötöse van a lottón, nem az, aki heti nyolcvan órát gürizik.

– Már megint ezzel jössz! Dobjuk már ezt a témát!

– Nem folytathatod a végtelenségig ezt a robotolást! Mások miatt dolgozod ki a beledet is!

– Senki nem kényszerít rá. Igen, sokat dolgozom, és nem is mindig felemelő az, amit csinálok. De nekem fontos.

– Nem mondtam, hogy nem fontos. Én is helyeslem a válást. Szükség van rá. Nemcsak az olyan emberek esetében, mint a szüleid, hanem mások életében is. Vannak még az övékénél is kevésbé szerencsés házasságok.

Sara itt egy pillanatra elhallgatott, majd hozzátette:

– Persze az általam összehozott frigyek egyike sem végződött válással.

– Ami nem jelenti azt, hogy mind boldog házasság volt. Azok még más idők voltak...

A nagyanyja megfogta Abby kezét, és finoman megszorította.

– Figyelj rám, kicsim! Bizonyos dolgok sosem változnak. Nem emlékszel azokra a történetekre, amelyeket tőlem hallottál? Talán jobban kellett volna figyelned!

Közelebb hajolt Abbyhez, és mélyen a szemébe nézve folytatta:

– Egy nap, amikor én már nem leszek, minden történetem rád hagyom, okos kis hitetlenem. Ha eljön az ideje, próbálj majd visszaemlékezni arra, amit tanítottam neked! Ki tudja, talán te magad is összehozol néhány szerelmespárt.

– Szerelem! Pontosan tudod, hogy mit gondolok erről. Azok után, amiken anyu keresztülment, én nem hiszek a házasságban.

– Tudom, tudom. De hallgass rám, édesem! Ami a szüleid között történt, az minden volt, csak nem szerelem! Ők egy olyan házasságban éltek, amelynek soha nem kellett volna létrejönnie.

Abby anyja és apja a Central Pakban egy közös fagyfaltozás során közölték a lányakkal, hogy elválnak. A St. Moritz szállodában lévő, csodás fagyijáról, süteményeiről és a látványos berendezéséről híres Rumpelmayer cukrászdában ültek. A kisebbik lány el volt ragadtatva az asztalokra ültetett plüssmaciktól és a halvány rózsaszínre festett falaktól. Apjuk ötlete volt, hogy ide jöjjenek, de Abby átlátott a szitán. Ő már tizenkét éves volt, és amellet igen jó megfigyelő. Túl sokszor látta anyja könnyeit, hallotta a szülői hálószobában zajló veszekedés elfojtott hangjait. És ami a legrosszabb: többször is felfigyelt arra, hogy apja zakói átvették egy addig sosem érzett, erős és édes rózsaparfüm illatát. Akkor és ott tisztán fel tudta idézni ezt az illatot, hiába töltötte be a helyiséget a kávé, a kakaóvaj, a vanília és a fahéj keverékének aromája.

Nem utasíthatta vissza, hogy részt vegyen a családi programon, de azt már nem tudta elérni az apja, hogy még élvezze is. Nem mosolygott, sőt, komor arccal figyelte, ahogy az apja által rendelt fagyilangyos lévő olvad a kehelyben. Cipőjének merev bőre szorította a lábát. A rakoncátlan fürtjeit összefogó hajcsatok szúrták a fejbőrét, mintha apró fogak lennének. Miért kellett *ezért* kiöltözniük? Miért csinálnak úgy, mintha valamit ünnepeelnének? Az egész végtelemül álságosnak tűnt.

Biztos volt benne, hogy az anyukája ugyanígy érez. Az alacsony termetű, sápadt Beverly az ujjait a kávéscsészéje köré fonta. A fekete ital a részéről tökéletes választás volt a komor alkalomhoz. Apja ezzel szemben egy extra nagy adag fagyfaltturmixot kért magának tejszínhabbal, aminek a tetején ráadásként még egy piros cseresznye is

virított. Már-már szemérmetlen volt, ahogy az egészet magába tolt. Általában nem fogyasztott édességet, de kijelentette, hogy „ez most egy különleges alkalom”.

– Lányok – kezdte az anyjuk, aki igyekezett nem tudomást venni a férje szürcsöléséről –, szeretnénk valami fontosat mondani nektek.

– Egy pillanat, Bev! – vágott közbe az apjuk. Nagyot szíppantott a turmixból a rózsaszín-fehér csíkos szívószállal, majd a kabátzsebéből elővett két kis bársonydobozkát. – Előbb még szeretnék ajándékot adni nekil.

Hannah boldogan rikkantott, amikor meglátta a kis, szív alakú ezüstmedált, Abby viszont csak összevonta a szemöldökét, és hozzá sem nyúlt az ékszertokhoz.

– Phil – mondta az anyjuk –, mintha megállapodtunk volna abban, hogy az ajándékozás nem igazán stílszerű ezen a napon!

A férfi mindkét kezét felemelte, mint amikor valaki megadja magát a rendőröknek.

– Lebuktam. Úgy tűnik, hogy megszegtem a szabályt – közölte vigyorogva.

– Ne csinálj belőlem szőrösszívű szülőt! – sziszegte az asszony. – *Té* akartad ezt!

Abby elfogadható választ várva nézett az apjára. Sokan jóképűnek tartották a magas, formás állú, sötét hajú, negyvenkét éves férfit. Ő azonban eddig ismeretlen, csúnya dolgokat is észrevett rajta mostanában: a gyakran gúnyos arckifejezését, a lenéző ajakbiggyeszéseit. Mintha nem is ugyanaz lenne, mint akit korábban ismert.

A húga még túl kicsi volt ahhoz, hogy ő is észrevegye a változásokat. Abby viszont rögtön kiszúrta, hogy egy ideje másként viselkedik, mint azelőtt: a hirtelen hangulatváltozások, hogy olyan kiszámíthatatlanul reagál mindenre, mintha egy hajó lenne, amelyet

a vihar dobál ide-oda. Számolta, hányszor ért haza a megszokottnál sokkal később a munkából. Azután már nem is próbálta megjegyezni ezeket a kimaradásokat, mert olyan gyakoriakká váltak, hogy csak jobban bosszantotta volna, ha még számolja is őket.

– El akartok válni, ugye? – kérdezte Abby. Miután az apja nem felelt, megismételte a kérdést.

– Pszt, ne olyan hangosan!

Ezt volt képes kinyögni válasz helyett. Az asztalra tett bársonydobozt közelebb tolta a lányhoz.

– Meg sem nézed az ajándékot, amit neked vettem?

A mosolygása olyan hamis és színpadias volt, mintha nem is az apja lett volna, hanem egy ripacs valamelyik gagyti tévéműsorból.

– Rendben – felelte, miután ő sem kapott választ arra, amit kérdezett. – Igen, megkértem anyátokat, hogy váljunk el.

Abby az asztal alatt megfogta a húga kezét, és szorította, miközben az apjuk így folytatta:

– Előfordul, hogy a házastársak nem maradnak házastársak, de ez nem jelenti azt, hogy bárki is hibás lenne. Mindig az apátok lesztek, és ezentúl is egy család maradunk.

– Elköltöztöl otthonról?

– Lesz egy saját kis lakásom. Hét közben anyátokkal lesztek, de minden második hétvégén hozzám jöttök majd.

Abby úgy döntött, hogy nem tiltakozik. Legalábbis egyelőre nem. Hannah arca elkomorult, a szeme könnybe lábadt, és ő nem akarta fokozni a húga csalódottságát. A kislány nem szerette, ha ő került a figyelem középpontjába. Viszolygott attól, hogy egy idegen helyen a körülötte állók végignézzék, ahogy sír. Abby biztos volt abban, hogy ezért szervezte meg az apja a közös cukrászdázást. Túlságosan gyáva volt ahhoz, hogy hatszemközt jelentse be a rossz hírt a lányainak.

Az utcára kilépve Hannah panaszkodni kezdett.

– Fáj a hasam – mondta, majd a többiektől elfordulva a járdára hányt. Minden kijött belőle, ami csak a gyomrában volt. A járókelők nagy ívben kikerülték őket, hogy ne piszkolódjon össze a cipőjük. Anyjuk elővett egy papír zsebkendőt a táskájából. Megtörölte vele Hannah száját, majd magához ölelte a kislányt.

– Jól van, szívem! Nincs semmi baj! Már indulunk is haza.

Phil Silverman leintett egy taxit, de miután a felesége és a gyerekek beültek az autóba, azt mondta, hogy ő inkább gyalog megy. „Szükségem van egy kis friss levegőre”, tette hozzá egy vállrándítással. Abby úgy érezte, hogy mindannyiuknak jót tennie a friss levegő. Csakhogy ők és az anyjuk az áporodott szagot árasztó taxi hátsó ülésén rekedtek, míg az apja szabadon kószálhatott a város hűvös égboltja alatt. A séta a lakásukig legfeljebb egy órát vett volna igénybe, de ő addig nem ért haza, amíg szinte el nem telt a teljes nap. Amikor belépett Abby szobájába, hogy jó éjszakát kívánjon neki, ő úgy tett, mintha már aludna. Amint fölé hajolt, hogy megpuszilja a homlokát, csak úgy áradt belőle a vodka és az elszívott cigaretták bűze, és az a bizonyos parfüm is, amelyet sosem fog elfelejteni.

A következő hónapokban egymást érték a kellemetlen meglepetések: a bírósági idézés kézbesítője ott ólálkodott a bérházuk körül; a hálaadás napi vacsora az apjuk nélkül telt el, mivel az utolsó pillanatban váratlanul közbejött neki valami; egy közös vasárnapi reggeli a közeli önkiszolgáló étteremben, amit az a bizonyos pézsmailat megjelenése szakított félbe, ami olyan erősen csapta meg az orrát, mintha beleöklöztek volna a gyomrába.

– Lányok – mondta az apja, miközben megfogta a magas, szőke nő kezét –, ő itt Tanja. Mutakozzatok be szépen!

Egy héttel a karácsonyi szünidő előtt az anyjuk leültette őket maga elé, a szeme vörösölt a kialvatlanságtól. Az alsó ajkát harapdálta, mielőtt kibökte:

– Néhány dolgot változtatnunk kell.

– Mégis min kell változtatni? – kérdezte Hannah olyan reszkető hangon, hogy Abby nagyon megsajnálta. Nem elég, hogy az apjuk elment? Mi jöhet még?

Beverly szinte teljesen belesüppedt a kámzsanyakú pulóverébe, mintha így húzódna vissza a szomorú igazság elől.

– Kell még egy kis idő, hogy minden kialakuljon, de az biztos, hogy vissza kell mennem dolgozni. Holnap találkozom a volt főnökömmel az utazási irodában.

Abby mindig szívesen hallgatta, ha anyja a korábbi munkájáról mesélt: az ügyfelei számára szervezett nyaralásokról, családi kirándulásokról, egzotikus nászutakról. Egy nap, mondogatta gyakran az anyja, majd titeket is elviszünk egy jó nagy, kalandos utazásra. Első osztályon fogunk repülni, és ötcsillagos szállodában alszunk. Érkezéskor pezsgővel várnak majd minket, mentolos cukorkát tesznek majd a párnánkra, és olyan finom, puha lesz az ágyunk, hogy örökre ott szeretnénk majd maradni. Abby tudta, hogy mielőtt ő a világra jött, az édesanyja nagy élvezettel végezte a munkáját. Amikor szóba kerültek az utazási irodában töltött napjai, az arca kipirult, és a hangja megemelkedett az izgalomtól. Ezúttal azonban egyáltalán nem tűnt lelkesnek – a szokásosnál is sápadtabb, egykedvű és fáradt volt. Egyetlen jó hírrrel szolgált csupán: hamarosan megérkezik a nagymamájuk. Sara nagyfi még Abby születése előtt Floridába költözött, de most New Yorkba jön, és egy ideig náluk lakik majd.

Másnap, amikor az apjuk eljött értük, hogy a hétvégére elvigye őket magához, a lányok kevésbé voltak beszédeseek, mint általában.

Két hosszú hete nem látták, és bár megígérte, hogy minden este felhívja őket telefonon, csak minden harmadik napon jelentkezett.

– Úgy látom, nem nagyon örültök, hogy itt vagyok – mondta némi nehezteléssel a hangjában. Amint a lifthez sétáltak a folyosón, Abbynek feltűnt, hogy másként néz ki, mint szokott. Homokszínű kordbársony zakót, puha skót kockás sálat és olyan cipőt viselt, amit addig sosem látott rajta. Míg korábban háromhetente vágatta le a haját, most egészen lenőtt elöl és a fülénél is.

– Hosszú a hajad – mondta Abby, és kérdően nézett fel rá.

– Igen, mostanában a férfiak inkább ilyen frizurát viselnek.

– Régebben sál sem volt rajtad.

– Mióta érdekel téged ennyire a külsőm? – csattant fel, majd megnyomta a lift hívógombját. – Tanja segített néhány új ruha kiválasztásában, oké?

– Semmi gond – válaszolta Abby. – Szép a cipőd.

Nem akarta kritizálni az apját, de eszébe jutott a kedd délután, amikor az anyukája majdnem elsírta magát, mert kiderült, hogy Hannah kinőtte a balettcipőjét. Nem mondta meg, miért, de Abby tudta, amiatt aggódik, hogy megengedheti-e most magának, hogy újat vegyen neki.

A bérház előtt álltak, az apjuk témát váltott.

– Van egy meglepetésem számotokra – mondta.

Nem állt meg a kocka alakú téглаépületnél, amelyben a lakása volt, hanem továbbterelgette őket a Central Park West felé. Odaérve beléptek egy igen impozáns, háború előtti épületbe. Az elegáns, csupa márvány előcsarnok közepén az egyenruhás portás állt egy mahagónival borított pult mögött. Ahogy meglátta őket, köszönésképpen a kalapjához emelte a kezét.

– Jó estét, Mr. Silverman! – köszönt udvariasan, és Abby csodálkozott, hogy a portás vajon honnan tudja az apja nevét.

A nyolcadik emeletre érve apjuk kinyitotta a 8D jelzésű lakás ajtaját, és egy pöccintéssel felkapcsolta a villanyt. Bár a legtöbb ablak a mellékutcára nézett, az egyik a Central Parkra és az előtte húzó-dó sugárútra nyílt. Abby és Hannah az üveghez nyomták a homlokukat, úgy bámulták a fák húszt méterrel alattuk elterülő lombjait.

– Ó, ez gyönyörű! – suttozta Hannah.

Abby ellépett az ablaktól, hogy szemügyre vegye a nappalit. A csillogó fapadló nagy részét hatalmas fehér szőnyeg borította, a falon pedig tucatnyi aranykeretes tükör sorakozott.

A helyiség közepén két egyforma, konyakszínű bőrkanapé állt egymással szemben, köztük egy csupa üveg dohányzóasztal.

– Akarjátok látni az egészet? – kérdezte az apjuk, majd végigvezette őket a szőnyeggel borított folyosón, ahonnan egy elképesztően szép fürdőszoba és egy tágas hálószoba nyílt, franciaággal. Az előszoba végén egy kisebb hálószobát találtak, ez volt a lányoké. A falat padlótól a plafonig színes, virágos tapéta fedte, a paplanhuzat mályva- és őszibarackszínű volt, a tengerzöld szőnyegpadlón pedig két, átlátszó műanyagból készült szék állt.

– Szuper, nem? – kérdezte az apjuk. – Tanja segített berendezni.

Abby azt felelte volna, hogy a látványtól megfájdult a feje. Legszívesebben azt mondta volna, hogy ez az egész túl sok – a virágos huzatok, az apja új frizurája. De látva, hogy az apja sugárzik a büszkeségtől, a húga pedig nevetgél, inkább nem szólt egy szót sem.

Vasárnap reggel a konyhában, a finom krémsajt és bagel elfogyasztása közben az apjuk beszámolt nekik az előléptetéséről. Így már többet, sokkal többet keres, ezért tudta megvenni az új lakást.

Abby megkönnyebbülten lélegzett fel.

– Anyunak ezentúl nem kell majd annyit aggódnia.

Apja abbahagyta az evést.

– Az új beosztásomnak semmi köze anyátokhoz.

A kislányt meglepte, hogy ilyen dühösen válaszolt. A mamájának pénzre volt szüksége, az apjának pedig most volt bőven.

– Nem értem. Azt mondtad, hogy továbbra is egy család vagyunk!

– Az én felelősségem, hogy gondoskodjak rólad és Hannah-ról, és álljak mindent, amire szükségetek van. Akármennyi pénzt is kap majd az anyád, azt a bíró fogja kiszámolni a fizetésem alapján, amikor még házasok voltunk. Ezt az új beosztást viszont csak nemrégiben kaptam. Érted már?

Nem értette. Igazságtalannak tűnt, hogy míg az apja a Central Park látványára ébred, addig az anyja aludni sem tud, mert egész éjszaka a balettcipő nyugtalanítja. Hirtelen elment a kedve attól, hogy a csillogó, fehér konyha asztalánál üljön, amelyet a legkevésbé sem érzett az otthonának. Hátralökte a székét, miközben akkorát taszított az asztalon, hogy felborult az apja bögréje, és a kávé lefolyt a padlóra. Az apja felugrott a helyéről, hogy papírtörülőért nyúljon, vagy bármiért, ami megakadályozza, hogy a gőzölgő folyadék foltot hagyjon a vadonatúj, még érintetlen padlólapon. Csak azt érzékelte, hogy a lánya milyen zúrt okozott, de fel sem merült benne, hogy ő is tehet róla. Abby érezte, hogy az arca lángol a dühtől.

– Ha hivatalosan még nem váltatok el, akkor *most* házas vagy, nem?

– Ez nem így működik – jelentette ki az apja. Elutasítóan mondta, mintha ez az egész Abbyt nem is érintené, mintha az ő döntései nem lennének semmilyen hatással a lánya életére. Úgy mondta, mintha nem is érdemelne magyarázatot, hiszen túl fiatal és éretlen még ahhoz, hogy felfogja.

– Akkor hogy működik? Tudni akarom – felelte, és keresztbe fonta maga előtt a karját.

Az apja feltápáskodott a padlóról, de még a homlokát ráncolva bámulta a helyeket, ahol a kávé megfogta a fuga keskeny csíkjait. A hangja, mikor végül megszólalt, kemény volt, és szaggatott. A szavak, amelyeket kimondott, azonnal rögzültek a kislány fejében, és egy életen át elkísérték.

– A fenébe is, Abby, ne foglalkozz az én ügyemmel! Válaszokat akarsz? Akkor légy valóperes ügyvéd, az isten szerelmére!

Még akkor is sírt, amikor a főnöknője kopogtatás nélkül benyitott az irodájába.

– Mi a baj, Abby? Ó, istenem, mi történt?

Mivel Abbytól nem jött válasz azonnal, simított egyet az elegáns kosztüm szoknyarészén, és letelepedett az íróasztallal szemben álló székre.

Abby azt kívánta, bárcsak ne kellene hangosan kimondania ezeket a szavakat. Hogyan ragadhatott el a halál olyasvalakit, aki ennyire tele volt élettelle? Sara még kilencvennégy évesen is önellátó maradt. Ő vásárolt be magának, ő intézte az ügyeit, sőt, főzött is.

– Most telefonált az anyám. A nagyí... tegnap este meghalt.

– Ó, Abbykém! Részvétem – kulcsolta össze Diane a kezét az ölében. – Mondd, tudok valamiben segíteni?

Abby már ismerte ezt a hangszínt. Így beszélt Diane a legelkeseredettebb ügyfeleivel. A válasz mindent egybevetve szenvedélyekkel teli üzlet volt, a tapasztalt ügyvédnő pedig mesterien kezelte az érzelmeket. Gondoskodott róla, hogy a Berenson & Gold ügyvédi iroda minden íróasztalán, minden irattartó szekrényén és minden étkezőasztalán legyen papír zsebkendő doboz. Amikor az ügyfél

sírt, kiabált vagy szitkozódott, Diane türelmesen kivárta, amíg elfáradnak, és akkor tette fel a kérdést:

– Mondja, miben segíthetek?

Abbyt mindenesetre sikerült kizökkentenie a kábulatából. Nem akarta, hogy Diane úgy kezelje, mint a hisztériás ügyfeleket.

– Köszönöm, de rendben vagyok. Tényleg.

– Mikor lesz a temetés?

– Az még nem dőlt el, de valószínűleg holnapután.

– Vagyis csütörtökön? Menj haza minél előbb, és legyél a családdal! Biztos vagyok benne, hogy az édesanyádnak szüksége lesz a segítségedre, ilyenkor mindig sok az intéznivaló.

– Hamarosan indulok, de előtte még be akarom fejezni Nicholas kikérdezését.

Diane összeszorította az ajkát, és a homlokát ráncolta.

– Tulajdonképpen ezért jöttem be hozzád. Nemrég beszéltem Michelle Nicholsszal és a menedzserével. Abbahagyhatod a kikérdezést ebben az ügyben.

– Hogy érted ezt?

– Kiderült, hogy mégsem válik el a férjétől. Michelle sajtója szivárogtatott ki hamis sztorikat – házassági problémákat, a viszonyát a férfi főszereplővel –, hogy felkeltse az érdeklődést a következő filmje iránt. Ő beszélt rá arra is, hogy forduljon ügyvédhez, és amikor a lesifotósok lecsúsztak az első lehetőségről, megszervezett még két találkozót, csak azért, hogy biztosan elkészüljenek azok a fényképek, amelyeken belép az épületünkbe, majd ahogy távozik. Ez a személtáda vette rá, hogy játssza el az egészet!

Abby pulzusa felgyorsult. Tehát nagymamának mégis igaza volt! „Ők még távolról sem végeztek egymással.”

– Ugye csak ugratsz? Egyszerűen... nem hiszem el! Biztos vagy benne?

– Teljesen. A *People* magazin a jövő héten címlapsztoriban hozza majd le a kibékülésüket. Michelle azt mondta, nagyon sajnálja, hogy csak vesztegették az időnket.

– És te mit feleltél erre?

Diane arca felöltötte a megjátszott nagyvonalúság maszkját.

– Tudod, milyen aranszívem van. A lehető legnagyobb jóindulattal elfogadtam a bocsánatkérését.

Abby aznap reggel először engedte meg magának, hogy elmosolyodjon.

– Hadd találjam ki! – mondta. – Miután Michelle kiszállt a vonalból, azt mondta a menedzserének, elvárod tőle, hogy az utolsó centig kifizesse a számláinkat.

– Majdnem, de nem pontosan így történt. Közöltem azzal a hollywoodi nyikhajjal, hogy a Berenson & Gold dupla munkadíjat számol fel nekik. És persze hozzátettem azt is, hogy ha nem fizetnek azonnal, akkor én magam hívom fel a *People* magazint.

Abby kuncogott.

– Nekem ez teljesen jogszerűnek tűnik.

– Mindig igyekszem észszerűen cselekedni. De nem tűröm el, hogy kihasználjanak!

Diane felállt a székről, begombolta a kabátját, majd a füle mögé igazította, egy kósza hajtincsét.

– Ennyit erről. A lényeg az, hogy így váratlanul lett egy kis szabadidőd, amit a családdal tölthetsz.

– Kösz, Diane! – mondta Abby. Habozott, hogy megemlítsé-e a nagyanyjával folytatott beszélgetését. – Tudod – folytatta –, amikor

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

utoljára találkoztam a nagyival, azt mesélte, hogy ő is követte a hírekben Nicholsék válását...

– Milyen jó neki, hogy még ilyenekre is tudott figyelni az ő korában! Bár az is igaz, hogy a fél ország hagyta, hogy ezzel etessék.

– Hát igen. De a nagymamám különös érdeklődéssel követte az ilyen eseteket. Afféle szakértő volt ő a házasságok terén. Régebben, évtizedekkel ezelőtt valójában házasságszerző volt.

– Házasságközvetítő? Komolyan? Mint az a nő a *Hegedűs a ház-tetőnben*?

Abby jobbnak látta, ha hallgat arról, hogy a nagyanyját mennyire bosszantotta az összehasonlítás, minden alkalommal összerándult, ha valaki Jentét emlegette.

– Nem pont olyan. Mindenesetre azért hozta szóba nekem az ügyet, mert meg volt róla győződve, hogy Michelle a férjével marad. Hiába mondtam neki, hogy téved, ő ragaszkodott a véleményéhez.

Amint kiejtette az utolsó szavakat, már meg is bánta, hogy elmesélte ezt az epizódot. Úgy érezte, olyan színben tüntette fel a nagymamáját, mintha egy félnótás jövendőmondó lett volna. A főnöke udvariasan, de szánakozó mosollyal reagált.

– Szerintem csodálatos, hogy ennyire megbízol a nagymamád... megérzéseiben. És az is, hogy ennyire érdeklődött a munkád iránt. Biztos vagyok benne, hogy hihetetlenül büszke volt rád.

Szuper. Diane most azt hiszi, megőrültem.

– Nos, nagyra értékelem, amit mondtál. Persze én is tudom, hogy csak véletlenül trafált bele.

– Hát persze.

Később, már az anyja lakása felé tartva, Abby felidézte nagyanyja szavait. „Látom, amit látok, és tudom, amit tudok.” Azt kívánta,